

Poznań, 15.05.2026r.

dr Józef Zych
Marszałek Sejmu
II Kadencji

Pan

Karol Talara

Prezes Ars Legis

Szanowny Panie Prezosię

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na XXIII Święto Prawników, szczególnie, że w panelu dyskusyjnym podjęty zostanie niezwykle ważny i aktualny temat kryzysu w Polskim wymiarze sprawiedliwości. Udział w panelu dyskusyjnym tak wybitnych naukowców i praktyków przyniesie niewątpliwie wiele ciekawych, rozsądnych a nade wszystko koniecznych rozwiązań, na które czeka polskie społeczeństwo.

W całej rozciągłości popieram pogląd, że w tak skomplikowanej sytuacji dotyczącej wymiaru sprawiedliwości, skoro nie radzą sobie z nim politycy, sprawę w swoje ręce powinni wziąć prawnicy. Znane są w Polsce inicjatywy różnych środowisk prawniczych, ale w tej sprawie brak jest skoordynowanych wspólnych działań a przecież stać na to polskich prawników.

Czasy i okoliczności, w których podejmowaliśmy prace nad Konstytucją a z 2.IV. 1997r. były o wiele trudniejsze. Wychodziliśmy, jako państwo polskie z okresu zniewolenia. W Sejmie i Senacie zasiadali posłowie i senatorowie ośmiu ugrupowań, którzy mieli często całkowicie różne poglądy na przyszłość Polski, jej ustrój polityczny i gospodarczy. 16 organizacji skupionych w Konwencie Świętej Katarzyny, któremu przewodniczył śp. mec. Jan Olszewski nie miało swojego przedstawiciela w Parlamencie. W Episkopacie Polski, który miał ogromny autorytet w społeczeństwie działał Zespół do spraw Konstytucji, któremu przewodniczył śp. arc. Józef Michalik. Związek Zawodowy Solidarność popierał społeczny projekt Konstytucji. Łącznie tych projektów Konstytucji było 7.

Pracami nad projektem interesował się Papież Jan Paweł II, z którym spotykałem się wielokrotnie.

Prace nad projektem Konstytucji trwały ponad 5 lat. Pomimo tych trudności wynikających z różnych przyczyn, uzyskaliśmy potrzebny do uchwalenia Konstytucji

konsensus. Po uchwaleniu Konstytucji, jako przewodniczący Zgromadzenia Narodowego mogłem powiedzieć:

Uchwalenie konstytucji uważam za doniosłe wydarzenie polityczne i historyczne. Jest to ogromna i niepowtarzalna szansa na ustabilizowanie fundamentu transformacji ustrojowej w Polsce. Z prawnego punktu widzenia zasługuje ona na wysoką ocenę, ponieważ jest jasna, zabezpiecza prawa człowieka i obywatela a także umacnia państwo.

Mając doświadczenie z prowadzonych wówczas konsultacji uważam, że wspólnym obowiązkiem wszystkich polskich prawników, bez względu na poglądy polityczne, jest podjęcie działań przede wszystkim w środowisku prawniczym w celu przedstawienie jednolitej koncepcji naprawy polskiego systemu sprawiedliwości. Radcowie prawni wiedzą, jak trudna była walka o samorząd radców prawnych i ustawę o radcach prawnych. Zwyciężyliśmy, ponieważ wiedzieliśmy, o co nam chodzi.

Ogromnie żałuję, że nie mogę wziąć udziału w tym pięknym święcie. Serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników. Dziękuję, że świętując podejmujecie Państwo tak ważne polskiego wymiaru sprawiedliwości.

*Z wyrazami najszlachetniejszego
szacunku.*

